МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

БЕЛАРУСКІЯ ЗАМОВЫ: ЖАНРАВАЯ СПЕЦЫФІКА, ВОБРАЗЫ І МАТЫВЫ

Дыпломная работа

студэнткі 4 курса
спецыяльнасці
“Беларуская філалогія”
Гіль Кацярыны Віктараўны

Навуковы кіраўнік —
доктар філалагічных навук,
прафесар А. І. Бельскі

Рэцэнзент – кандыдат
філалагічных навук,
дацэнт А. Л. Верабей

Мінск, 2018

РЭФЕРАТ

Гіль Кацярына Віктараўна

БЕЛАРУСКІЯ ЗАМОВЫ: ЖАНРАВАЯ СПЕЦЫФІКА, ВОБРАЗЫ І МАТЫВЫ

Аб’ём дыпломнай работы — 43 старонкі, спіс выкарыстанай літаратуры складаецца з 42 найменняў.

Ключавыя словы: замовы, вобразы, матывы, жанр, кампазіцыя, народныя традыцыі, погляды, вераванні, рытуалы, трансфармацыя.

Аб’ект даследавання – замоўныя тэксты.

Мэта даследавання – раскрыць жанравую спецыфіку замоў, вызначыць асноўныя вобразы і матывы, іх функцыі ў замоўных тэкстах.

Метады даследавання: гісторыка-культурны, гісторыка-генетычны, апісальны, аналізу і сінтэзу, назірання, метад сістэматызацыі і абагульнення фактычнага матэрыялу.

Актуальнасць даследавання заключаецца ў дэталёвым разглядзе жанрава-кампазіцыйных асаблівасцей замоў, вобразаў і матываў у замоўных тэкстах. Замова як жанр не страціла значэння і ў нашы дні. Гэта тлумачыцца тым, што людзі шукаюць падтрымкі, дапамогі ў вырашэнні складаных жыццёвых пытанняў, хочуць даведацца, што іх чакае ў будучым. Жанр замовы запатрабаваны ў сучаснай беларускай паэзіі, ён знаходзіць адметную трансфармацыю ў творах Н. Гілевіча, В. Віткі, А. Сыса і інш. Усё гэта абумоўлівае актуальнасць абранай тэмы даследавання.

Замоўная творчасць вызначаецца надзвычайным багаццем і функцыянальнай разнастайнасцю. Апублікаваны матэрыял і экспедыцыйныя запісы засведчылі, што замовы яшчэ і сёння даволі трывала захоўваюцца ў памяці людзей. Гэта тлумачыцца тым, што ў жыцці існуе ірацыянальнае, зерні стыхійнага матэрыялізму, вера ў сілу слова і малітвы. У замоўных тэкстах увасобіліся погляды людзей на прыроду, працу, сваё месца ў свеце і грамадстве. Надзвычай наглядна ў замовах праяўляецца сувязь уяўленняў нашых продкаў з магіяй, рытуаламі, абрадамі, рэлігіяй. Замоўныя тэксты беларусаў змяшчаюць адметныя рысы нацыянальна-паэтычнага адлюстравання рэчаіснасці.

РЕФЕРАТ

Гиль Екатерина Викторовна

БЕЛОРУССКИЕ ЗАГОВОРЫ: ЖАНРОВАЯ СПЕЦИФИКА, ОБРАЗЫ И МОТИВЫ

Объем дипломной работы — 43 страницы, список использованной литературы состоит из 42 наименований.

Ключевые слова: заговоры, образы, мотивы, жанр, композиция, народные традиции, взгляды, верования, ритуалы, трансформация.

Объект исследования – тексты заговоров.

Цель исследования – раскрыть жанровую специфику заговоров, определить основные образы и мотивы, их функции в текстах заговоров.

Методы исследования: историко-культурный, историко-генетический, описательный, анализа и синтеза, наблюдения, метод систематизации и обобщения фактического материала.

Актуальность исследования заключается в детальном рассмотрении жанрово-композиционных особенностей заговоров, образов и мотивов в текстах заговоров. Заговор как жанр не потерял значения и в наши дни. Это объясняется тем, что люди ищут поддержки, помощи в решении сложных жизненных вопросов, хотят узнать, что их ждет в будущем. Жанр заговора востребован в современной белорусской поэзии, он находит особенную трансформацию в произведениях Н. Гилевича, В. Витки, А. Сыса и др. Все это обуславливает актуальность выбранной темы исследования.

Заговорное творчество определяется чрезвычайным обилием и функциональным разнообразием. Опубликованные материалы и экспедиционные записи засвидетельствовали, что заговоры еще и сегодня довольно прочно сохраняются в памяти людей. Это объясняется тем, что в жизни существует иррациональное, зерна стихийного материализма, вера в силу слова и молитвы. В текстах заговоров воплотились взгляды людей на природу, работу, свое место в мире и обществе. Чрезвычайно наглядно в заговорах проявляется связь представлений наших предков с магией, ритуалами, обрядами, религией. Тексты заговоров белорусов содержат отличительные черты национально-поэтического отображения действительности.

ABSTRACT

Gil Ekaterina Viktorovna

BELARUSIAN CONSPIRACIES: GENRE SPECIFICS, IMAGES AND MOTIFS

The volume of the thesis - 43 pages, a list of references consists of 42 items.

Key words: conspiracies, images, motives, genre, composition, folk traditions, views, beliefs, rituals, transformation.

The object of study - the texts of conspiracies.

The aim of the research is to reveal the genre specifics of conspiracies, to determine the main images and motives, their functions in the texts of conspiracies.

Research methods: historical-cultural, historical-genetic, descriptive, analysis and synthesis, observation, method of systematization and generalization of the actual material.

The relevance of the study is a detailed consideration of the genre-compositional features of conspiracies, images and motives in the texts of conspiracies. Conspiracy as a genre has not lost significance in our days. This is due to the fact that people are looking for support, help in solving complex life issues, want to know what awaits them in the future. The genre of the conspiracy claimed in the modern Belarusian poetry, he finds a special transformation in the works of N. Gilevich, V. Vitkov, A. Sysa etc. All this causes the relevance of the chosen research topic.

Conspiracy creativity is defined by extraordinary abundance and functional diversity. Published content and the forwarding of the recording testified that the conspiracy is even today very well preserved in people's memory. This is due to the fact that in life there is an irrational, grain of spontaneous materialism, faith in the power of words and prayers. In the texts of the incantations embodied people's views on the nature of the work, its place in the world and society. Extremely evident in the plots shows connection of the representations of our ancestors with magic, rituals, rites, religion. The texts of the plots of Belarusians contain distinctive features of the national-poetic display of reality.